

# SMARTWIZ

## GRADE 7 AFRIKAANS EXAM

MARKS/PUNTE: 100

| MARKS/PUNTE |  |
|-------------|--|
|             |  |

TIME/TYD: 1 uur 30 minutes

SCHOOL/SKOOL \_\_\_\_\_

CLASS/KLASS (e.g. 4A) \_\_\_\_\_

SURNAME/VAN \_\_\_\_\_

NAME/NAAM \_\_\_\_\_

### Instruksies vir Leerders:

Lees alle instruksies sorgvuldig deur voordat julle met die eksamen begin.

Skryf jou naam en leerdernommer duidelik op die antwoordblad/boekie.

Beantwoord alle vrae, tensy anders aangedui.

Wys al jou werk/berekeninge waar toepaslik.

Skryf duidelik en netjies.

Gebruik slegs blou of swart ink. \* Moet nie korrektuurlak/-band gebruik nie.

Geen elektroniese toestelle (rekenaars, selfone, ens.) word toegelaat nie, tensy uitdruklik toegestaan.

Steek jou hand op as jy vrae het.

Moet nie met ander leerders tydens die eksamen praat nie.

Enige vorm van bedrog sal tot diskwalifikasie lei.

**Hierdie toets bestaan uit 4 bladsye, uitgesluit die voorblad.**

## SEKSIE A: LEESVERSTANDE (35 punte)

Lees die storie hieronder en beantwoord die vrae:

### *Die Wêreld Se Grootste Idee*

Luan het altyd daarvan gedroom om 'n uitvinder te wees. Elke naweek het hy sy garage in 'n laboratorium omskep. Sy ma het haar oë gerol toe sy sien hoe die kombuismenger weer verdwyn het. Op 'n Saterdag het hy iets besonders probeer — 'n masjien wat mense se gedagtes op 'n skerm kon wys. Die eerste toets was op sy hond, Spikkel. Tot Luan se verbasing, het woorde soos “kos”, “stap” en “slaap” op die skerm verskyn!

Luan het nie net sy vriende beïndruk nie — die skoolhoof het hom gevra om sy projek tydens 'n byeenkoms te wys. Almal was verstom. Die wêreld se grootste idee het in 'n gewone garage begin.

### Vrae:

1. Waar het Luan gewoonlik aan sy uitvindings gewerk? (1)

2. Wat het Luan probeer bou? (2)

3. Hoe het sy ma gevoel oor sy eksperimente? Gee 'n bewys uit die teks. (2)

4. Watter drie gedagtes het Spikkel op die skerm gewys? (3)

5. Wat het gebeur ná die sukses van die uitvinding? (2)

6. Hoekom dink jy het Luan se idee soveel aandag gekry? Skryf jou mening. (3)

7. Skryf een sin wat wys dat Luan baie kreatief is. (1)

8. Watter les kan jy leer uit hierdie storie? (2)

---

## SEKSIE B: GEDIG (15 punte)

### *Gedig: Tegnologie en Ek*

Skirms flikker dag en nag,  
Tik-tok-klanke, nooit 'n slag.  
My oë staar, my vingers gly,  
Deur die wêreld se digitale vry.

Foto's, reels en grappies kom,  
Ek lag en kyk en scroll weer om.  
Maar soms verlang ek net na rus,  
Sonder 'n skerm of sleuteldrukkus.



---

### Vrae:

1. Noem twee geluide of aksies uit die eerste strofe. (2)

2. Hoe voel die spreker teen die einde van die gedig? (2)

3. Wat beteken “digitale vry” in hierdie konteks? (2)

4. Haal 'n voorbeeld van alliterasie aan. (1)

5. Watter boodskap probeer die digter oordra? (2)

6. Skryf 'n sin waarin jy sê hoe jy voel oor tegnologie. (2)

7. Wat stel die digter teenoor mekaar in strofe twee? (2)

8. Gee 'n gepaste titel vir strofe twee. (2)

---

---

---

## SEKSIE C: TAALLEER EN STRUKTURE (25 punte)

1. Verander die sinne na verlede tyd:

a) Hy ontwerp 'n robot. (1)

---

b) Ons besoek die wetenskapsentrum. (1)

---

2. Verander na indirekte rede:

“Ek het my eksperiment klaar gemaak,” sê Luan. (2)

---

3. Kies die korrekte voegwoord:

Ons wou die video speel, \_\_\_\_ die internet was af. (maar / want / omdat) (1)

---

4. Skryf die meervoud van die volgende:

a) skerm (1)

b) sleutel (1)

5. Onderstreep die werkwoord in die volgende sin:

Die kinders toets die nuwe program. (1)

6. Skryf die sin in die passiewe vorm:

Die leerder druk die knoppie. (2)

---

7. Vul die korrekte voorsetsel in:

a) Hy is trots \_\_\_\_ sy werk. (1)

b) Ons het gelag \_\_\_\_ die grappies. (1)

8. Skryf 'n sin met 'n byvoeglike naamwoord. (1)

---

9. Verduidelik kortliks wat 'n sinoniem en 'n antoniem is, en gee een voorbeeld van elk. (4)

---

---

## SEKSIE D: SKRYF (25 punte)

Kies EEN van die volgende onderwerpe en skryf 'n paragraaf van 130–150 woorde.

1. **Narratief:** Skryf 'n storie met die titel: *Die geheimsinnige klank in die biblioteek*.
2. **Beskrywend:** Beskryf hoe dit voel om alleen onder die sterre te sit.
3. **Transaksioneel:** Skryf 'n e-pos aan jou onderwyser waarin jy verduidelik hoekom jy 'n wetenskapsprojek wil indien wat met diere werk.

**TOTAAL : 100 PUNTE**



## **MEMO**

### **SEKSIE A: LEESVERSTANDE (35)**

1. In die garage / sy garage. ✓
  2. 'n Masjien wat gedagtes op 'n skerm wys. ✓✓
  3. Sy het haar oë gerol. ✓✓
  4. “kos”, “stap”, “slaap” ✓✓✓
  5. Die skoolhoof het hom gevra om dit by 'n byeenkoms te wys. ✓✓
  6. Dit is nuut / Dit help mense om diere se gedagtes te sien / Dit is uniek. ✓✓✓
  7. “Elke naweek het hy sy garage in 'n laboratorium omskep.” ✓
  8. Moet nie moed opgee nie / Groot idees begin klein / Wees kreatief. ✓✓
- 

### **SEKSIE B: GEDIG (15)**

1. Skerms flikker; Tik-tok-klanke ✓✓
  2. Hy voel moeg / wil rus hê. ✓✓
  3. Die vryheid wat aanlynruimte gee. ✓✓
  4. “flikker dag en nag” ✓
  5. Tegnologie is wonderlik, maar mense moet ook soms rus. ✓✓
  6. (Aanvaar enige sin wat persoonlike gevoel oor tegnologie uitdruk, bv. “Ek hou van tegnologie, maar dit is soms oorweldigend.”) ✓✓
  7. Sosiale media vs. stilte / Tegnologie vs. rus. ✓✓
  8. Voorbeeld: “Rus sonder 'n skerm” / “Stilte na tegnologie” ✓✓
- 

### **SEKSIE C: TAALLEER EN STRUKTURE (25)**

- 1a. Hy het 'n robot ontwerp. ✓
- 1b. Ons het die wetenskapsentrum besoek. ✓
2. Luan sê dat hy sy eksperiment klaar gemaak het. ✓✓
3. maar ✓
- 4a. skerms ✓
- 4b. sleutels ✓
5. toets ✓
6. Die knoppie word deur die leerder gedruk. ✓✓
- 7a. op ✓
- 7b. oor ✓
8. Die slim seun het die toets gewen. ✓
- 9.

- Sinoniem: woede – kwaad ✓
  - Antoniem: gelukkig – hartseer ✓✓✓✓
- 

### **SEKSIE D: SKRYF (25)**

**Let op die volgende kriteria:**

- Relevansie van inhoud ✓✓
- Duidelike struktuur (inleiding, middel, slot) ✓✓
- Taalgebruik en spelling ✓✓
- Gebruik van sinonieme / beskrywende taal ✓✓
- Woordtelling: 130–150 ✓

**TOTAAL : 100 PUNTE**

